

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, razen v praznikih in ob nedeljah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrť leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrť leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrť leto. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer Za Ljubljano za četrť leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrť leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrťskopne petiti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uradništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi denašnjega praznika izide prihodnji list soboto.

Iz Bosne in Hercegovine.

Dunaj 13. avgusta. Po poročilih glavnega poveljnika bode se denes pri Vitezu združila glavna kolona s 7. divizijo, katera maršira od Travnika naprej.

20. divizija, Szapary, za zdaj nij mogla izpolniti svojega náloga, marširati proti Zvorniku; ona je imela 4. t. m. boj pri Gračanici, 8. t. m. pri Han-Pirkovcu boj prvih straž, 9. t. m. boje celi dan, 10. t. m. zopet boje pri Tuzli. Ker so bile nepremagljive težave zaradi oskrbovanja vojske, ker je skoro vsa uprežna živina zaradi težav in pomanjkanja popadala, je Szapary, ne da bi bil od sovražnika prisiljen, umaknil se na Gračanico nazaj, da si zavaruje zavezno črto. Izgube so neznane.

Prva polovica denašnjega poročila z bojišča (kajti zasedanje Bosne od naše monarhije se je prav za prav naglo izpremenilo v pravo vojsko zoper Turčijo) je ugodna. Denes so namreč vojske glavnega poveljnika Filipovića po vsej verjetnosti uže združene pri Vitezu z našimi Kuhnovci, Leopoldovci itd., in bodo skupaj marširale na glavno mesto Bosne, Sarajevo. Ker tudi ob enem od jugozapada maršira general Jovanović od Mostara navzgor proti Sarajevu, bodo naši to glavno mesto najbrž od obeh strani napali in hitro vzeti skušali do 18 t. m., tako, da bodo cesarjev rojstveni dan v njem praznovali, — ako ne pridejo nenadni zadržki.

Drugi del oficijalnega telegrama je nevesel. Oddelek grofa Szaparyja, ki je imel marširati čez Gračanico in Tuzlo na srbsko

mejo v Zvornik, nij mogel naprej in je bil prisiljen reterirati. Opombe in razmatranja o tem bodo delali ruski in srbski listi gotovo, pa tudi naši, ki imajo več svobode, nego mi.

Iz Jajce v Bosni 9. avg. [Izv. dop.]

Vem, prijatelj, da ti je več prijatelj pri odhodu iz Ljubljane obljubilo, iz Bosne pridno dopisovati, a vem tudi, da jih bode malo izpolnilo svojo obljubo, in sicer ne ravno iz malomarnosti, ampak zaradi pomanjkanja časa.

Podam ti tu nekoliko vrstic, kolikor mi čas pripušča, ako moreš kaj porabiti za svoj list.

Mislilo se je, da bode naša armada le malo opozicije našla, in da bode zasedenje Bosne igrača, a varali smo se.

Do Banjaluke in še dva marša dalje je bilo vse mirno, našli nijsmo nobenih ovir. 5. avgusta zjutraj ob 7. uri so nas turški insurgenti prvokrat napadli pri Rogelji. Ugodna je bila za nje gosta megla, ki je pokrivala zemljo. Videli jih nijsmo popreje, da smo se jim uže približali na malo korakov. Turki so bili kmalu odpodeni, naši vojaki so jih kake tri ure daleč podili. Izgubili smo pri tej priliki okolo 12 mrtvih in 25 ranjenih; turške izgube nijsmo natanjko znane, ker so svoje ranjence večinoma s seboj odpeljali, vsakako so njih izgube višje od naših.

Nadit. Doksat je dobil svinčenko v trebuh, in je uže drugi dan umrl. Naši ranjenci so sedaj v bolnišnici v Varcar Vakufu.

Na potu od Varcar Vakufa proti trdnjavi Jajce 7. avg. smo bili v drugič napadeni, in sicer poleg sela Jezero. Insurgentni so bili jako mnogobrojni, računajo se nad 5 tisoč, mej njimi so bili tudi turški vojaki, ki so se pred nami odmaknili iz Berbira in Banjaluke, in se insurgentom pridružili. Turčija se sicer

ne bojuje z nami oficijalno, a tajno gotovo podpira insurgente, drugače bi ne mogli tako dobro oboroženi biti. V poslednji bitvi so imeli tudi kanone. Zavzeli so najboljše pozicije mej Jezerom in Jajcem. Tu je pol drugo uro dolga naravna trdnjava, na desni strani je reka, na levi vse gorato, po hribih je bilo vse polno Turkov, kroglice so švigale, da je bilo groza. Naši vojaki so imeli jako težavno stanje, tako, da je bila naša zmaga dalje časa dvomljiva. Bojevalo se je od obeh strani ljuto od osmih zjutraj do šestih zvečer, torej celih 10 ur. Še le proti večeru so bili Turki iz vseh svojih pozicij vrženi, in čez Jajce podeni.

Le redkej hrabrosti in vstrajnosti naših vojakov se imamo zahvaliti, da je bil sovražnik sijajno premagan.

Število naše vojske nij bilo višje od turške. Bojevali so se: 2 reg. inf (Kuhn in Leopold), jeden bataljon lovcev in dve bateriji hribskih topov.

Naši slovenski kranjski fantje so se izvrstno držali kot pravi junaki, in k slavnej zmagi največ pripomogli. Tudi lovci in Hrvatje so se hrabro bojevali. Skoraj ves polk Kuhnov je bil celi dan v ognji, in nikjer se nijsmo odmaknili.

Žalibog, da je tudi naša izguba precej velika, mrtvih in ranjenih je okolo dve sto. Turkov je palo veliko več, tudi ujetih je mnogo. V Jezeru in Jajcu smo dobili mnogo municije, v trdnjavi našli tri Kruppove topove. Turki se zdaj, kakor se čuje, zbirajo pri Travniku.

Prebivalci so večidel izbežali. Turki Bošnjake se silo gonijo soboj, da se zoper nas bojujejo. Turki naše ranjence, ki jim pridejo v roke, po svoji starejši šegi masakrirajo. Našli smo mrtvece, katerim so g'ave

Listek.

P i k e.

„Noben slučaj nij tako nesrečen, da ne bi modri ljudje znali iz njega kakšen dobiček vleči, če hoté,“ rekel je modri Francoz de la Rochefoucault, in mislil na naše nemškutarje v Ljubljani, ki v svojih praznih kazinskih prostorih sedé brez krčme in krčmarja, in zapuščeni v zapuščenih prostorih črno skrb skrbé: kaj bi se s svojimi praznimi prostori počeli? Za to jim naj jaz po besedah imenovanega francoskega modrijana dober svét dam. Znano vam je, nemška in ponemčena gospoda kazinska, da so naši brabri slovenski fantje doli pri Jajcib zajeli cel bataljon turških vojakov. Ker jih pa ne utegnejo tam doli stražiti, ne vedo, kakor sem slišal, kam bi s Turki. K

sreči so se pa domislili, da ste vi, gospodje ljubljanski nemškutarji, lansko leto osvořé pri vsakem telegramu, ki ga je „Laib. Ztg.“ posnela po kacem judovskem listu, o turških „zmagah“ Sulejmana, Mehemet Alija itd., strastne simpatije kazali za Turke; da ste navdušeno v istih kazinskih prostorih napijali na zmago Turkov, kateri se (po vašem tadanjem izrekovanji) boré za kulturo in civilizacijo. Zatorej so glavnemu poveljniku Filipoviću povedali, da je ljubljanska kazina zdaj prazna, in da je po starem pregovoru, da „gliha rada vkup štriha“, najhumanneje, ako ujete Turke pošlje v Ljubljano, kjer jih bode „lepi Toni“, ki itak nobednega važnega posla nema, v bivše restavracije praznih prostorih umeščil. Torej skrbite hitro, da bode gospod Dežman morda uže v nekaj dneh pravemu in vrednemu si turškemu bratu roko podal, — dr. Schrey sorodnemu turškemu kulturonošču okolo vrata

padel, g. Mayer brata iz Anatolije na sprehod peljal.

Samo mimo svoje nove hiše, pred Latermanovo alejo na oglu, gospod Mayer turškega goste ne bode smel voditi. Ako bode namreč vročokrvni in fantazije-bujni Anatolec tam kvišku pogledal in videl nad vrati dve krasni ležeči podobi, zatožil nas bode Ljubljančane doli doma v Anatoliji, da nij več tako v pobožnej Ljubljani, kakor v Preširnovi „nebeskejši procesiji“ Bog oče ljubljanskemu sv. Krištofu govori:

„Ti sam nekaj še gospode
Vodiš zmirom za soboj,“

v nebesa namreč, kamor je v prejšnjih časih, dokler je bilo še menj oficijalne nemškutarije in menj prusijanskega nemško-nacionalistvá mej nami, več Ljubljančanov zahajalo, nego baje zdaj.

Sicer pa nemškutarija v nekaterih stva-

in roke razsekali. Mej znanimi ne vem, da bi bil kedo padel. Jurist Kump je dobil svinčenko v koleno.

Bosna je lepa in jako rodovitna dežela, a ljudstvo strašno zanemarjeno. Kolikor sem videl zemlje, je najslabeje obdelana ravnina mej Berbirom in Banjaluko. Celo senožeti uže niso bili dva ali tri leta pokošene, trava in grmovje rase divje. Ob cesti se nahaja le malo hiš, same borne kočice in utice. Ljudje leže krog ognja, otroci so večidel bosí.

Čudno je, da se po hribih več prebivalcev nahaja, kakor po ravninah, tu so turškim napadom še bolj eksponirani. Posebno okolica Banjaluska je krasna. Draginja je tu velika, vina ali piva se nikjer ne dobo.

Samo tabaka in kave je dovolj, ker si človek Turka brez tega misliti ne more.

Ti več pisati, mi čas ne pripušča, o priiliki morebiti še kaj.

Iz Mostara v Hercegovini 7. avg. [Izv. dop.*]

Na trebuhu ležeč ti v naglici pišem nekoliko vrstic. Do Mostara smo prišli skoraj brez vseh bojov, ali govori se zdaj, da se jih imamo pa zdaj več nadejati. Izmej vseh vojnih oddelkov je bil jedino 7. lovski bataljon mej potem od Ljuboske v Mostar v malej bitki. Mi smo imeli 6 ranjenih, a Turkov je ranjenih bilo 16 in ujetih 32. Regularne turške vojske tukaj nij videti, jedino vstaši se bojujejo z nami. Proti Ljuboski je naš 7. lovski bataljon bil na maršu vedno na čelu, in ker se je v boju pri Čitloku tako odlikoval, počastil ga je zapovednik Jovanović z dovoljenjem, da je tudi v Mostar šel prvi. Mostar je imel močno posadko, ali ko so Turki videli našo veliko vojsko, udali so se na hip. Jutri 8. avg. bo demo naprej marširali — kam ne vem.

Prijatelj! zagotavljam Te, da v Avstriji nij nikjer lepših in krepkejših ljudij, nego sem jih baš v Mostaru videl. Osebito ženski spol je prekrasen, in deklet je silno mnogo, ter so v obče zelo prijaznive.

Ko smo marširali v Mostar, bili smo povsodi prav slovesno in radostno sprejemani. Kristijansko prebivalstvo nam je klicalo „živeli“, in čulo se je mnogo klicev „živio Fran Josip, naš kralju“. — Nemam časa, da Ti stvar obširnejše opisujem, nu, potrpi izveš uže vse, kadar se zopet vidiva.

*) Iz privatnega lista.

Ur.

reh nema več sreče mej nami. Zadnjo nedeljo so bili ljubljanski nemški turnerji naredili ali naročili pri Kozlerji veselico. Prišlo jih je bilo pa le peščica skup, — a ljudstva čisto nič, tako, da so baje za prirejevanje precej veliko náplačo dolžni. Ker je prej čitalnica naredila bila tako sijajno veselico, in ker so s pomočjo čitalniških pevcev tudi veterani osnovali lepo zabavo, hoteli so se še turnerji izkazati in praznovati nemškega „fotra“ Jahn, katerega zasluge za našo deželo in naše ljudstvo so več kot dvomljive. Pač vemo, da je Nemec Jahn svoje dni Francoze sovražil na žive in mrtve, ali mi jih nemamo za kaj sovražiti; mi vemo, da je nemški narodni čut budil mej nemško mladino leta 1812, ali pri nas v ljudstvu je narodni slovenski čut, torej je čudna ideja, za Jahn v slovenske spodnje Šiški pri Kozlerji delati ljudsko veselico! In baš zarad tega je nemčurski grand fjaško bil naraven. Žaba odslej ne bode več noge vzdigovala, kadar vidi, da konja kujejo.

NB. Kadar pišeš meni ali komu družemu v Hercegovino ali Bosno, nij treba, da prilepiš na pismo marko, ker doli ekspedirajo vse nefrankovano.

Angleško Reuterjevo agentstvo prinaša o našej okupaciji Bosne čudne glase in neverjetne. Tako si daje iz Carigrada poročati, da imajo Avstrijci uže 1000 mož izgube. Iz Belgrada je isti vir izvedel, da so naši pred Mostarom 200 mož izgubili predno so vstaše iz Mostara v gore pregnali, da je v vsej deželi zmešnjava in da turška vstaja raste.

Črnogorski knez je naprosil avstrijsko posredovanje, da se vrne 45.000 hercegovinskih beguncev iz Črne gore zopet v svojo domovino nazaj.

Iz Sarajeva poročajo, da je Hadži Loja po mohamedanskih cerkvah, mošejah, dal razklicati, da je on od velicega šerifa iz Meke dobil ukaz, bojevati se in na boj klicati Mohamedance zoper kristijane Avstrije.

Poveljnik fzm. baron Filipović izdal je v Maglaji sledeči ukaz: Mestu Maglaji! Nj. veličanstvo cesar poslal je svojo armado v Bosno, katera bi vam mir in red napravila. Vaša vera, vaša lastina, vaši običaji so nam sveti. V vseh krajih, skozi katere je šla doslej naša armada, se nij nikjer nered provzročil, zato, ker je prebivalstvo cenilo milost nj. veličanstva. Tudi vaše mesto je jednemu oddelku naše armade obljubilo, da bode ostalo v miru in redu; a mesto tega, napadli so prebivalci Maglaja zavrato naše vojake, so jih morili in ropali, ter oskrunili njih mrtva trupla. V zadostenje tega umora in ropa, za kar ste vi se svojim življenjem in imetjem porok, naredim in ukažem, da plačate v tridesetih dnevih pri ces. kralj. vojniškem poveljništvu v Maglaji 50.000 goldinarjev davka. Ako ne boste tega storili, potem vam bomo davek 50.000 gld, še silo vzeli in sicer tako, da vam bomo vse, kar imate vzeli, ter vas bomo iz hiš in posestev izgnali. Maglaj, 6. avgusta. Višji poveljnik 13. armadnega kora: Filipović.

O položaji koroških Slovencev

piše nekdo v „Sl.“ članek, v katerem mej drugimi pravi:

„Ko bi bili mi koroški Slovenci z drugimi Slovenci v ožje zvezi, stalo bi vse veliko bolje, tako pa smo od bratov ločeni po visokih gorah, tako od štajerskih, kakor od kranjskih Slovencev, in pri vsakem drugem koraku nas le Nemec sreča, Slovenca pa ne dobimo pred oči. Koroška je za Slovenijo izgubljena, če reškrbijo drugi Slovenci za ožjo zvezo s Korošci. Največ bi koristila v ta namen železniška proga od Kranja v Velikovec. Iz Kranja bi se zavila ta železnica v kokerski graben, od tod na koroško Jezero, tam s tunelom skoz jezerski vrh v železno Kaplo; iz Kaple nij daleč v podjunsko dolino, središče koroških Slovencev; prva postaja v podjunske dolini bila bi Žitará vas, edini kraj na Koroškem, kjer raste vino, potem pride velika slovenska vas, Doberla vas, od tod pa je le še uro hodá v Činčo vas (Küasdorf), kjer bi se združila ta proga z južno železnico. Eno uro od Činče vasi proti severu je mesto Velikovec s krasnim razgledom na Grintovec in druge planine na kranjsko-koroškej meji; od Velikoveca bi se

ta poteza lahko dalje potegnila do Hüttenberga, kjer je velika obrtnija z železno rudo. Ta železnična proga bi zvezala najlepše in najprejmožnejše kraje koroške dežele s Kranjem in Ljubljano, ne da bi se dotikala nemškutarskega Celovca, in bi tudi koroške Slovence tesneje zvezala s Kranjci. Kranjci bi po njej veliko prej in bolj kup spravliali svoje blago, kakor moko, slanino itd. na Koroško, nego po Rudolfovej železnici, ali pa po težavnej ljubljanskej cesti, obrtnijski izdelki iz Hüttenberga in bližnjih industrijalnih krajev pa bi po tej progi veliko prej prišli na Kranjsko in na jugovzhod, nego po ovinkih čez Beljak ali Maribor. Kot dopolnilna pot pa bi se morala takoj narediti tudi železnica iz Ljubljane v Karlovec in od tod v Bosno. Na ta način zvezani z jugoslovanskimi kraji, se bomo tudi mi Korošci bolj začeli zavedati svoje jugoslovanske narodnosti; naša obrtnija se bo razcvetala, ker bo našla novih kupcev, blagostanje se bo povzdignilo, in občevanje z Jugoslovani bo našo narodnost ohranilo. Doberla vas, tesno zvezana s Kranjem in Ljubljano, postane potem središče koroških Slovencev, nemškutarski Celovec pa čisto na strani ostane, ker bo glavni promet Koroške šel po progi Velikovec Kranj. Lega Celovca tako nij ugodna za trgovino, in njegova kupčija z Mariborom in s Tirolsko uže zdaj skoraj nij imena vredna. Naj se tedaj tisti Slovenci, ki se mislijo pogajati za dolensko železnico, potegnejo še za progo Kranj Velikovec, ker z njo postane dolenska železnica še le znamenita in produktivna.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. avgusta.

Z *Dunaja* poroča „Budap. Corr.“ odločno, da vé, da se v skupnem ministerskem svetu, ki je bil 11. t. m., nij nič govorilo o mobilizaciji novih sil ali o dobljenji novega denarja. Pač pa je bilo govorjenje o državnej podpori familij mobilizirancev.

V *Zagrebu* so bile 13. avgusta volitve v sabor. V III. okraji je voljen Mrazović s 164 glasovi proti 100, katere je imel Deželić. V II. kotaru je voljen Jakić s 212 glasovi proti dr. Franku, ki je imel 48, in Urić, ki je imel 18 glasov. V I. kotaru je Krešić jednoglasno voljen.

Na *Ogerskem* je danes zadnji volilni dan. Denes se bode končno odločilo. Kako, to se lahko sodi iz dozdanih rezultatov. Predvčeranjem je imela vladna stranka 223, zjedinjena opozicija 60, skrajna levica 56 poslancev.

Vnanje države.

Rakalo se je po oficijoznih novinah, da *italijanski* agenti v Bosni in Hercegovini, zlasti italijanski konzul v Sarajevu, g. Perroda, zoper Avstrijo ščujejo. To se zdaj v telegramu iz Rima v „N. Fr. Pr.“ oporeka, češ, da Perroda niti v Sarajevu tačas bil nij, ko je peštanski list dolžil ga, da proti Avstriji konspirira; Perroda je v petek šel skozi Ljubljano v Sarajevo zopet iz odpusta.

Srbija je praznovanje svoje neodvisnosti odložila od 22. t. m. na december, ker vstaja na jugu od Vranje še nij zadušena.

Ker se Turčija nič ne uda v terjatve *Grške* po zboljšani mej ali odstopu nekaterih grških provinc, prosi in pričakuje zdaj Grecija od evropskih velevlavstij posredovanja.

Iz *Asije* angleški viri poročajo, da je afganistanski emir jako slovesno sprejel rusko misijo v Kabulu. Rusi so mu izročili pismo carjevo. Emir je odgovoril s posebnim slom. Nij znano, ni kaj je pisal car niti kaj je odgovoril emir, a zdi se, da hote Rusi kako štacijo v severozapadu Afganistana, zvezo

trgovinsko in obiskanje Herata. — Angleži ljubosumno in pisano gledajo te rastočo ruske vplive v srednji Aziji.

Dopisi.

Z Vrhniške 13. avg. [Izviren dop.] Strašan bil je ponedeljek 12. t. m. za posestnike Vrhniškega trga: Ta dan je bil morda najbridkejši dan za marsikaterega posestnika, kojemu se je uničil zadnji up, milo domovje, ali zavetje za mnogo časa.

Ob dveh popoldne se je prikazala ognjena furija iz hišne strehe Majerjeve, ozir. Sotlerjeve, mej Lenazijevo in mej Grampovčanovo hišo, in v desetih minutah bila je skoraj polovica desne vrhniške strani v sovražnem plamenu. Strašan in žalosten bil je prizor: Jok in stok nedolžnih otrok, kakor tudi odraslenih ljudi je žalostno odmeval okrog in okrog; divje vpitje je naraščalo, ter se razlegalo na daleko, in divji obup bral se je marsikateremu nesrečnežu, kojemu je grozilni požar žugal zadnje zavetje vzeti. Res da je bilo takoj mnogo domačih srčnih mož, ki so rešili mnogo hišnega orodja in obleke iz hišnih stanic, ali plamena zadušiti jim nij bilo mogoče, ker je manjkalo konj, vodé in gasilnega orodja. Posebno srčno in hvalevredno so se obnašali g. Karel G, g. H, žandar Židanek, dalje blatnobrezovski Lah, ki se je na rokah poškodoval, in g. V iz Bistre, ki je s konji na pomoč prišel.

Pokazali so omenjeni junaki, da so pripravljeni življenje žrtvovati, ako je sila rešiti blago nesrečnih bratov sosedov, ter se ne vstrašijo ognja, če jim pred nosom pogubo žuga.

V tem nesrečnem slučaju bi bila potrebna domača požarna straža, ki se je uže davno osnovala — a pri tem grozilnem požaru se je zastoj po njej oziralo oko.

A popoldne ob 5 $\frac{1}{2}$ uri je k sreči prihitela vrla ljubljanska požarna straža ter junaško branila razširjenje ognja.

Omenjena straža je neutrujena in brez jedi in pijače celo noč, dokler se nij solnce prikazalo, delala, in tudi razširjanju plamena ubranila, za kar jej naj doni od Vrhničanov najtoplejša zahvala.

Ko je 13. t. m. rumeno solnce izza gora na pogorišče pogledalo, ter na-nje posvetilo, videl se je res žalosten prizor: 40 hiš je palo v plen nesrečnemu ognju, čegar vzrok še nij popolnem znan, a sumi se, da je nekov otrok v Sotlarjevej hiši pri slami z žvepljenicami zažgal, ali pa, če se je pri Grampovčanu mast vnela, in skoz dimnik v streho planila.

Nesrečniki, s tem ognjem obiskani, gledali so s solznim očesom in s krvavečim srcem svoje hiše in svoja poslopja, v 24. urah v črne razvaline in v goreč pepel spremenjene. Komu bi se pri tem žalostnem pogledu srce ne topilo, in kdo bi ne miloval onih nesrečnikov, ki še dozdej niso bili ognjeno zavarovani, (k sreči je večina pogorelcev zavarovana) in so vsled tega siromaki postali?

Zatorej vi, ki hranite usmiljena srca v svojih prsih, spomnite se kakovim darilom tudi naših pogorelcev, ki niso bili zavarovani proti nesreči ognja, ako hočete, da vas bode spremljal blagoslov nesrečnikov, kakor tudi božji blagoslov na vseh potih vašega življenja.

Iz Gorice 13. avg. [Izv. dop.] Vendar se je enkrat ganil goriški „Slavec“ in priredil bode 18. t. m., rojstvenega dne našega cesarja, velik koncert v Komnu. Priprave se delajo velike, posebno je pa „Slavec“ general zelo

marljiv in baje vse strune napenja, da bode 18. avgusta dejansko sè svojimi slavci pokazal svetu — posebno pa vedno drezajočemu vašemu dopisniku iz Gorice, da kakor bo naš slovenski narod vedno stal, tako bode i ž njim Primorski „Slavec“, če ne naš, vsaj oni v naših gajih, — bomo videli! Privatna poročila iz Trsta, Vipave in Krasa obetajo mnogo udeležnikov. „Slavec“ bode i pri maši pel in baje bode pri tej in pri koncertu sodelovala i znana goriška „Slavkinja“. Bravo g. Hribar! Vidimo se v Komnu!

V ponedeljek so pripeljali v Gorico blizu 100 bolnih vojakov, ki so došli iz juga. Občudovali smo v resnici kaj lepo urejeni sanitarni vlak, ter našli v njem vse tako, kakor nam ga je popisal slovenski zdravnik v listku „Slovenskega Naroda“. Pravijo, da bodo posilmal večkrat vozili iz Trsta ranjene (Bog daj, da bi bilo le malo ranjenih in bolnih teh naših sobratov) in bolne v goriško vojaško bolnico.

Rogovljenje „comitata d' azione“ naših italijanisimov za „Italia irredente“ je malo ponehalo, odkar so zaprli one ptičke od katerih sem ondan v „Slovenskem Narodu“ poročal. En „kampion“, nek Vinci, je pa pete odnesel poprej v obljubljeno deželo čez mejo predno mu je bila policija kos. In ta človek, izdajca naše skupne domovine je bil v službi pri goriškem deželnem odboru. Koliko je naših poštenih ljudi, ki razumejo oba deželna jezika, katerim je pa pot v take službe zaprta!

Skrajni čas bi bil uže, da bi slavna gospoda tam gori malo v premislek vzela naše opravičene narodne tožbe — posebno pa v zdanjem času podpirala njej vedno zveste primorske Slovane.

Te dni je goriška policija zasačila dvojico priklatenih sinov iz „Italije beate“, ko sta hotela uže v drugič opehariti narodnega peka v Solkanu s ponarejenimi cekini. Take in enake baže osrečevalcev iz blažene Italije je policija uže večkrat zasačila; pazi se pa posebno v Gorici proketo malo na ljudi, ki žive od „dolce far niente“.

Končno še nekaj zanimivega! Ko sem minolo nedeljo na Vipavskem obiskal prijatelje, pravili so mi, da vrli ajdovski rodoljubi nameravajo napraviti „Slavčevo filijalo“ v Ajdovščini, ter da se bodo v kratkem v tej „prevažni“ zadevi obrnili na generala v Gorico.

Jaz po svojem prepričanju, in ker nič kaj vesele „Slavčeve“ razmere dobro poznam, svetoval bi dragim ajdovskim rodoljubom, tembolj, ker društvena postava ne dovoljuje posebnih društvenih filijal, naj kar naravnost celo firmo prevzamejo, dokler ne falira. Posebno pa blagajnica bi se lahko takoj prenesla, ker je prav gotovo prazna!

Iz Trsta 10. avg. [Izv. dop.] Nekov dr. C. Corbetta, potujoč zdaj v Istri in Dalmaciji, piše v nekem dopisi milanskej „Perservanza“ sledeče: „V svojem zadnjem pismu sem omenjal slavjanskega prebivalstva v Istri; to je v resnici slavjansko (velikanska iznajdba!!); po številu, omiki in posestvu so pa manjšina, ki nema pomena.“

Ta gospod Corbetta je gotovo le primorska mesta ogledal si, ki so skozi in skozi italijanska in ima povprek vsako kakih 50.000 prebivalcev. A kje je pa onih 200.000 Slavjanov bivajočih v notranjjej Istri in na otokih?

Čudno je to, da baš zdaj potuje toliko Italijanov po Istri in Dalmaciji. Ne bi

škodovalo, ko bi naša vlada te individue malo opazovala. Tako se vidi zdaj v Trstu toliko Italijanov, kolikor jih tu še nikdar nij bilo, in vsi ti ljudje klatijo se mnogo po kavarinah, nima nobenega posla. Ako se pa zgodi kaka protiaustrijska demonstracija, potem so takoj zraven, ter kričijo za italijansko stvar. Sicer bi bilo seveda nespačetno, ko bi se vsi najedenkrat v njihovo domovino odpodili, a sem in tja bi bila uže prilika, da se najnevarnejše osebe izmed njih čez mejo postavijo.

„Echo“, znano glasilo Streykovskega, prinesel je jeden članek o italijanskej deželehlepčnosti, v katerem te želje skoraj odobruje. Ta članek je prouzročil med nami istrskimi Slovenci neprijetno senzacijo, ker mi po pravici mislimo, da naša primorska dežela nij italijanska, nego slovanska.

Iz tega uzroka naj bi se tudi društvo „Edinost“ pohitelo, tabore po Istri sklicati; mnogo duhovnih gospodov bode rado tja kmetijskih prebivalcev pripeljalo. Evropi moramo Slovenci vpiti in dokazati, da o Italiji nečemo ničesar slišati, ter da je večina prekmorskih prebivalcev slovanska, in da hoče ostati pri Avstriji, katera pa naj bode Slavjanom narodno vse skozi pravična.

Domače stvari.

— (Prijetelji.) kateri so vajeni domeske za „Slov. Nar.“ pod urednikovim imenom pošiljati, naj jih izvolijo do srede adresirati na uredništvo „Slov. Nar.“

— (Na cesarjev rojstveni dan), v nedeljo 18. t. m., bode v ljudski kuhinji več ubožcev zastoj obed dobilo. — Veteransko društvo bode v paradi udeležilo se poljske vojaške maše v „zvezdi“.

— (Živahno življenje naših nemškutarjev.) Zadnji vtorek so bili naši ljubljanski kazinarji sklicali izredni občni zbor, da bi se posvetovali, kako je s krčmo in z nakupom necih Ehrfeldovih stvari na kazinskem vrtu. A nij se moglo zborovati, ker je bilo prišlo premalo družabnikov. — Torej se nam ne morejo posmehovati!

— (Celjsko mestno svetovalstvo) je sprejelo resolucijo, da bi morala prav za prav država skrbeti za družine, žene in otroke v vojsko odšlih rezervistov. Privatniki uže radi kaj dobrodelnega store, a denarja nij. Nabira se povsod.

— (Na Proseku) pri g. Nabergoji bode 18. avg. v spomin rojstva njegovega veličanstva veselica z različnim sporedom. Sodelovali bodo pevski zbori iz okolice. Gotovi smo, da se udeleži veselice obilo gostov, da pokažemo svojo udanost do presvite cesarske hiše. Začetek ob 6. uri zvečer brez vstopnine. Odbor političnega društva „Edinost“.

— (Iz Bleda) se poroča, da je došlo dosti tujih gostov. Turistov je baje letos mnogo.

— (Slovensko cerkveno petje in cecilijско društvo.) Naš dopisnik iz Medvoda nam piše: Žal mi je, da Vam je moj dopis od 10. t. m. oziroma delovanja cecilijskega društva, dal povod k neopravičenemu dostavku. Vi pravite, da se je bati, da cecilijno društvo izpodriva narodno slovensko petje iz cerkva, in da latinščino vsiljuje. — Pri zadnjem občnem zboru „cecilijinega društva“, govorilo se je o tej stvari. D. Dolinar, prefekt v Alojznici, govoril je prav obširno in prav temeljito; ter je na podlagi cerkvenih določil pokazal in dokazal, da se je petje v domačem

jeziku pri navadnih mašah, pri Šmarnicah, pri popoldanskej službi božje po cerkvenih določilih dovoljuje, in le samo pri slovesnih (petih) mašah morata se mašnik pri altarju in kor posluževati latinskega jezika. — Stavil se je tudi predlog, (ki je bil enoglasno sprejet), da prevzame društveni odbor nalogo izdati cerkveno slovensko pesmarico. Čemu treba tedaj društvu izdaje slovenske pesmarice, ako mu bi bil namen izpodrivati narodno slovensko petje iz cerkv? Kakošen pomen in namen pač imajo tudi slovenske skladbe, v prilogah „Cerkvenega Glasbenika“? Zakaj pač nij vse latinsko? Latinsčina se nikakor ne vsiljuje, in ravno tako se slovensko petje ne izpodriva iz cerkvene kora, temveč nalog „cecilij. društva“ je iztrebiti ljuljko iz pšenice. — Nikarte se ne bojte tedaj g. urednik! še se bodo pele slovenske pesmice v cerkvi, kajti latinsčina jih ne izpodriva, in jih tudi izpodrinila ne bode. (Nam je prav, da bi le res tako bilo, previdnosti v narodnem obziru pa nikoli nij preveč. Uredn.)

Razne vesti.

* (Svojega lastnega očeta umoril.) Pri sv. Ani na Štajerskem je v noči od 25 do 26, aprila ubil Anton Pfeifer svojega lastnega očeta zato, ker so mu vsi domači očitili, da je od vojakov soboj prinesel vse slabe lastnosti. Dajali so mu najsitnejša opravila, a malo jesti. Da bi se tega stanja rešil, ubil je očeta, da bi kot starejši sin domačijo prevzel. A zgodilo se je drugače. 7. t. m. obsodila gaje sodnija v Gradci na smrt na vešalih.

* (Eksplozija.) V Fratesti razpršila se je 7. t. m. zaloga za smodnik. Več ljudi je mrtvih. Rusi imajo vsled te eksplozije mnogo škode.

Poslano.

Odgovor na Alešovec poslanico v „Slovenca“ št. 83.

Z Vami g. Alešovec nemam prav za prav kaj govoriti, ker moj „Eingesendet“ v „Tagblattu“ se Vas ne tiče, razun da konstatiram, da z „Brencljnom“ nijsem v nobeni dotiki. Odgovarjam le zato, da bralci „Slovenčev“ izvedo, kakor je. *)

Vaše neslane fraze v poslanici od konca do kraja se jedino podajajo Vam in Vašemu klijentu, kar se razvidi iz sledečega:

G. Komljanec, c. kr. gimnazijalni katehet v Kočevji, je pisal, kar je „Brencljnova“ ku-

*) Odgovor poslal sem 5. avgusta „Slovenca“ — a „Slovenec“ ga sprejeti nij hotel, tudi za plačilo ne. — Ali nij ljubljanski corso pravi Maglaj!? Pis.

harica o Kočevji žlobodrala. To dokazati sem pripravljen pred sodnijo. Kaj in kako g. Komljanec pisari, me ne briga čisto nič; ali g. Komljanec je raznašal po mestu, da sem jaz pisal v „Brencljnu“, in tako gg. učeničke, posebno g. gimnazijskega vodjo ter krajni šolski svet zoper mene hujskal. To hujskanje je rodilo korespondenco v „Tagblattu“ št. 164, na katero sem bil prisiljen.

Evo g. Alešovec pomen prve fraze: kedor od ognja teče itd., — glejte g. Alešovec, kako sta se naslikala v priliki od tatú! — Da je g. Komljanec molčal in ne meni podtikal svojih dovtipov, (ravno ta perfidnost me sili odgovoriti), molčal bi bil tudi jaz.

Prebravši Vašo poslanico, spominjal sem se nekega, uže pokojnega šnopsarja ljubljanskega, po imenu „Rômôpôm“, ki je za par soldov vsacega človeka očitno, spremljaje ga, zmirjal! — Vam g. Alešovec v prihodnje ne odgovarjam besedice!

V Kočevji, 12. avgusta 1878.

Josip Novak, dekan.

Umrli v Ljubljani.

12. avgusta: Peter Pirš, sin vdove delavca, umrl je mej prenosom v bolnico vsled bljuvanja.

Tujci.

14. avgusta:

Pri Slonu: Gross iz Dunaja. — Musner iz Trsta. — Prixner iz Dunaja. — Heinricher iz Gradca. — dr. Schust iz Trsta.

Pri Malicu: Sauer iz Hrastnika. — Findler iz Dunaja. — pl. Vestenek iz Litije.

Pri bavarskem dvoru: Francechi iz Divače.

Dunajska borza 14. avgusta.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	63	gl.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	65	„	35	„
Zlata renta . . .	73	„	60	„
1860 drž. posojilo . . .	111	„	50	„
Akcije narodne banke . . .	822	„	—	„
Kreditne akcije . . .	264	„	75	„
London . . .	115	„	65	„
Napol . . .	9	„	27 1/2	„
C. kr. cekini . . .	5	„	10	„
Srebro . . .	100	„	85	„
Državne marke . . .	57	„	05	„

Javljamo prežalostno vest, da je gospod

Anton Gaber vulgo Finfer,

posestnik in lastnik vodnih naprav v Škofjej Loki,

denes v jutro ob 4. uri po dolgej hudej bolezni v 71. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode v petek 16. avgusta ob 1/2 8. uri zjutraj.

Umrlega priporočamo v blag spomin.

V Škofjej Loki, 14. avgusta 1878.

(258)

Žalujoča rodbina.

V. izkaz

deželnemu odboru poslanih milodarov za zapuščene družine v vojno službo poklicanih rezervistov iz Kranjskega:

Znesek milodarov po I., II. III. in IV. izkazu . . .	2935	gl.	82	kr.
M. G. podari za družine rezervistov . . .	20	„	—	„
Gospod Gustav Köstl, župnik Št. Jakobske fare v Ljubljani . . .	5	„	—	„
Gospod Obilčnik Simon, hišni posestnik v Ljubljani . . .	5	„	—	„
Zbirka županstva v Starem trgu pri Ložu, poslana po c. kr. okrajnem glavarstvu Logaškem . . .	15	„	20	„
C. kr. okrajno glavarstvo v Krškem pošlje: zbirko pri uradnikih c. kr. okrajnega glavarstva in c. k. davkarskega urada v Krškem . . .	30	gl.	54	kr.
in zbirko pri uradnikih c. kr. okrajne sodnije in c. k. davkarskega urada v Kostanjevici . . .	9	„	70	„
Gospod Janez Supanc, posestnik na Trnovskem pristanu št. 8. 10 ljubljanskih gospodov kanonikov po 5 gl., skupaj . . .	50	„	—	„
Županstvo mesta Lož pošlje po c. kr. okrajnem glavarstvu Logaškem zbirko . . .	13	„	70	„
C. kr. okrajno glavarstvo v Kočevji pošlje: zbirko prebivalcev Kočevskega mesta v znesku . . .	66	gl.	70	kr.
potem od gozdarskega načelnika in gozdnega urada Kočevsk. vojvode . . .	7	„	—	„
in darovi iz skrinjice v cerkvi v Kočevji . . .	3	„	96	„
C. kr. okrajno glavarstvo v Črnomlju pošlje zbirko tamošnjih c. kr. uradnikov . . .	12	„	—	„
Meščanska družba za stanišča vojakov v Ljubljani . . .	50	„	—	„
Župansvo v Cirknici po občini nabrane doneske . . .	62	„	40	„
Družba evangelijsk v Ljubljani izročila po gosp. Glanzler in Eder . . .	25	„	—	„
Gospod dr. Teodor Rudež pošlje dohodek glasbene zabave v ribniškem gradu . . .	54	„	60	„
Gospod Anton baron Codeli . . .	50	„	—	„
Skupni znesek . . .	3421	gl.	72	kr.

Marke Wir empfehlen geschätzt. als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel,
Wagendecken (Plachen), Betteinlagen, Zeltstoffe

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne

in Wien, Neubau, Zollergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

(159—46)

Prvi, pravi, blagonsni Janez Hoff-ovi sladni preparati imajo varstveno marko, vknjiženo v c. kr. av.-og. državah. (Stika iznajdnika Janez Hoff-a.) Sladna kava in moka za otroke 44krat odlikovani. (Ustanovljen je poslovanje 1847.)

Tri zdravstvena poročila.
Zoper katár, kašelj, hripavost, bolezen v prsni, želodci in grlu.

C. kr. dvornej fabriki sladnih preparatov gosp. Janeza Hoff-a, dvornega preskrbovalca skoraj vseh evropskih vladarjev na Dunaji, Braunerstrasse 8.

Parád per Kis-Terenne, 16. aprila 1878. Kakor sem opazoval, je prejeto zdravilno pivo od sladnega ekstrakta dobro vpljvalo na mojega bolnika; rad je pije in čuti se umirjenega; vsled tega Vas prosim, da takoj proti postnemu povzetju pošljete 28 sklenic svojega zdravilnega piva od sladnega ekstrakta in 1 funt Hoff-ove sladne čokolade z naslovom: „Blagorodnemu gospodu Albertu Ruttner-ju, direktorju Matra-rudnikov“.

Karl Stoll, dež. poslanec.

Botszowie, 7. julija 1878.

Vaše blagorodje! Pošljem Vam tu 10 gl. za predplačilo ter si usojam Vas zopet kakih 50 sklenic svojega dobrega blagonsnega zdravilnega piva od sladnega ekstrakta prositi.

E. Borszeicz, grajski vođa v Botszowie na Galickem pri Haliczu.

Antan, 8. julija 1878.

Prosim Vas, pošljite mi še 6 sklenic zdravilnega piva od sladnega ekstrakta in prsnega bonbona od sladu. Po rahljenju prvih 6 sklenic čutim se uže boljšega; v prihodnje bodem Vam svoje preverjenje naznanil.

Stefan Köny v Antanu pri Mattersdorfu.

Dobiva se pri gospodu G. Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

(242—3)

Prodajalci dobivajo cene.

Prvi, pravi, brez odpravljaljoči blagonsni Janez Hoff-ov prsni sladni bonbon je v vsakem papirju, ter je bil v 30letnem obstanku poslovanja 44krat odlikan.

C. kr. izključ. avstr. in kr. oger. priv.

repinčeva kvint-esenca!

Jedino sredstvo, ki pripomore, da raste lasje in brada, 1 skleničica 1 gl.

Repinčeva esenca 80 kr.

K tem esencam naj se rabi jedino le pri meni narejena:

Pomada in olje od ljubja kineskega drevesa, ker vsaka druga pomada vpljvanje ovira. 1 velik lonček gl. 1.50; 1 majhen gl. 1, 1 skleničica olja gl. 1.

Hair-Milkon (mleko za omladenje las)

daje sivim in belim lasem prvotno njihovo barvo. 1 skleničica gl. 2.50.

Orientalni ekstrakt cvetličnega mleka

najboljše lepotično sredstvo, ki odpravlja kerpe, pege, ogreze, mozole, ujedi. 1 skleničica gl. 1. Da se lepota hitreje doseže, rabi se naj **milo od cvetličnega mleka**, 1 kos 30 kr.

Višja in glavna zaloga za razpošiljanje:

J. Paternoss,

parfemer in c. k. lastnik privilegija,

na Dunaju, I. Spiegelgasse 8.

Jedino le oni izdelki so pravi in vpljivni, ki imajo pristavljeno protokolirano varstveno marko in vinjeto.

Več 100 priznanih in zahvalnih pism v originalu lahko vsakdo ogleda. Zvnanja naročila izvršijo se točno po postnem povzetju. Pri vsaki sklenici stane zavoj 10 kr.

Zaloga v Ljubljani pri Ed. Mahru, parfemeru. (196—5)